

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 0102070/98-2045
Signatura: oa1ns202

Inspektorát č. 1

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Školy : Odborné učiliště (dále OU) a Praktická škola (dále PrŠ),
Vratislavova 6/31, 128 00 Praha 2- Vyšehrad

IZO: 060 436 735

Ředitelka školy: Mgr. Jarmila Laubová

Zřizovatel: MŠMT ČR

Příslušný školský úřad: ŠÚ Praha 2

Termín inspekce: 13.10. a 3.11.1998

Inspektor: PhDr. Ivo Fencl, CSc.

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4
zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona
č. 139/1995 Sb.): specifická zjištění (situace a výhled v zařazených
učebních oborech na OU)

**Označení dokladů
a ostatních materiálů,
o které se zjištění opírá:** Výroční zpráva školy s přílohami a dokumentací, zpráva ředitelky

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Podle Rozhodnutí MŠMT č.j. 30972/97-60 ze dne 28. 1. 1998 o změně vřazení do sítě škol 1. 9. 1998 škola sdružuje OU a PrŠ s **předpokládanou kapacitou 393 žáků (OU 379 a PrŠ 14)**.

Podle Jednotné klasifikace studijních a učebních oborů vzdělání, případně zaměření, bylo povoleno MŠMT ČR **OU dvanáct oborů a na PrŠ dva obory**.

Aktuální stav vzdělávací koncepce je naplňován podle plánů a osnov schválených MŠMT v osmi oborech a v oboru Prodavačské práce v režimu experimentu (povolen na 3 roky MŠMT pod č.j. 30992 dne 3. 12. 1996 od 1. 9. 1997).

Ve školním roce **1996/97 bylo v OU 277 žáků, ve školním roce 1997/98 měly školy 283 žáků, ve školním roce 1998/99 mají 317 žáků.**

Hodnocení:

- V OU Vratislavova je široké spektrum povolených vřazených oborů, které částečně pokračují v tradici školy.

- Poněkud stoupající trend zájmu žáků a jejich rodičů o vzdělávací programy školy připisuje vedení školy rozsáhlé propagaci škol na veřejnosti a dobré pověsti.

- Vedení školy se snaží sladit a rozšířit možnosti budoucího zařazení žáků zvláštních škol do produktivního života, což je hlavní důvod pro širokou paletu učebních oborů. Školy při jejich naplňování berou ohled na aktuální poptávku trhu práce.

ČŠI tato tvrzení nezpochybňuje.

Rozporné zkušenosti a pozorování z aktivit OU a PrŠ :

- Zhruba 40% povolených oborů nelze otevřít pro soustavný nezájem absolventů žáků ZvŠ (např. na nabídku nového učebního oboru Kloboučnické práce, po velké přípravné kampani ve školním roce 1997/98, došla jedna přihláška).

- Obor Výroba kovové bižuterie skončil ve školním roce 1997/98. Důvody: 1) malý zájem (do každé třídy se přihlašovalo maximálně 5 žáků), 2) nemožnost praktického uplatnění na trhu práce.

- Prohlubuje se nepoměr v zájmu žáků a jejich rodičů o řemeslnické obory (např. aktuálně mimořádný zájem o experimentální obor Prodavačské práce způsobil, že škola otevřela ve školním roce 1998/99, místo loňských 2 tříd, 3 třídy), jiné obory v OU jsou ale v důsledku malého zájmu nadále na ústupu (např. obory Šití oděvů, Čalounické práce).

- Nárůst zájmu žáků zaznamenaly v OU obory Kuchařské práce (aktuálně 9 tříd a 107 žáků školy).

- Od roku 1997/98 došlo k útlumu zájmu veřejnosti o vstup do PrŠ (přihlášené dvě žákyně byly pro škol. rok 1998/99 postoupeny na OU Svidnická a školy OU Vratislavova PrŠ neotevřely.)

Komentář: Vedení škol otevřelo v roce 1996/97 první ročník Praktické školy tříleté se zaměřením na kuchařské práce (63-43-300) pro 15 žáků. Souběžně byl otevřen v intenci pokynů MŠMT v rámci nepovinných předmětů kurs k doplnění vzdělávání zvláštní školou, který všech 15 přijatých žáků absolvovalo a bylo ve školním roce 1997/98 vřazeno do učebních oborů : Do oboru Čalounické práce 3 žáci do prvního ročníku, ostatní vykonali rozdílové zkoušky a byli vřazeni do oboru Kuchařské práce. (1 žák se přestěhoval.)

Hodnocení: OU a PrŠ podřizuje model skladby učebních oborů tlaku poptávky ze strany veřejnosti a reálnému stavu aktuálních potřeb trhu práce. (Např. absolventky oboru Šití oděvů pracovaly v praxi jako prodavačky v obchodních domech i v malých prodejnách, ale jen někdy v oboru, většinou ale v potravinářství.)

Model povolených zařazených učebních oborů v OU je tak široký, že umožňuje maximální flexibilitu, která naráží pouze na mantinel profesionální připravenosti týmů škol.

V praxi to v posledních letech znamenalo postupnou obsahovou transformaci učiliště i do oborů, se kterými OU dosud nemělo zkušenosti (např. prodavačské práce). Některé tradiční obory OU byly převedeny do jiného OU nebo zatím úplně nebo částečně zanikly (např. obor Řeznické práce převzala po rozdělení OU Svidnická, Práce v čistírnách a prádelnách nemohou být otvírány pro nemožnost uplatnění žáků aj.)

ZÁVĚRY

Situace v oborech OU a PrŠ představuje model marketingového chování. Extensivní expanze poptávky žáků po některých učebních oborech (např. kuchařské práce, prodavačské práce) a současný nezájem a následně postupný zánik jiných řemeslných oborů (např. šití oděvů, čalounické práce), patrná v aktivitách a zkušenostech OU Vratislavova, řeší výhled společenské potřeby řemesel, s ohledem na vzdálenější budoucnost, zatím jen zčásti. Přijímání žáků, jak potvrzuje i výroční zpráva školy, má v praxi OU a PrŠ spíše ráz konkurenční soutěže o žáky s dalšími příbuznými školami v Praze, nabízejícími podobné a nebo stejné učební obory a postupujících při získávání žáků v zásadě obdobně. / K tomuto způsobu práce bylo OU a PrŠ i dotlačeno ne vždy korektním chováním jiných (středních) odborných učilišť při získávání žáků. Jde o trend zhruba 5 let a ten posílily možnosti otvírat učební obory i v OU bez ohledu na jejich původní profílance a možnost přijímat žáky bez teoretické a praktické zkoušky./

Naplňování učebních oborů a realizace programů OU (i dalších škol obdobného typu v hlavním městě) neprobíhají vzájemně koordinovaně, s ohledem na dlouhodobější budoucí potřeby trhu práce. (Příkladem efektivní, pozitivní kooperace mezi OU Vratislavova a OU Svídnická je ale postoupení žáků 1. ročníku 1998/99 PrŠ OU Svídnické).

Ani prognostické analýzy požadavků trhu práce na učební obory OU nejsou zatím pro vedení škol dostupné, a je otázka, zda existují .

Doporučení:

- prohlubovat profesionální spolupráci mezi OU na území hlavního města Prahy (dále HMP) i ve spádové oblasti při koordinaci naplňování učebních oborů
- neuzavírat se méně frekventovaným oborům a zohledňovat při tom potřebu mobility pracovních sil (např. pro jiné regiony a na základě dohod s podnikatelskou sférou)
- oživit programy PrŠ i pro výrazně handicapované skupiny mládeže, které nikdy nebudou moci dosáhnout na doplnění vzdělání ZvŠ a ani získat výuční list
- důsledně a průběžně modifikovat skladbu pedagogických týmů tak, aby byla zajištěna kvalifikovaná teoretická a praktická výuka a výcvik (např. ve vybraných specializacích přechodem na pracovní smlouvy na dobu určitou aj.)
- pokoušet se spolupráci s Úřady práce i v oblasti prognostiky

Náměty pro státní správu a samosprávu:

- pokusit se o vědeckou prognózu nároků trhu práce na potřebu a skladbu učebních oborů na území HMP , případně ve spolupráci s podnikatelskou sférou
- analyzovat aktuální nabídku OU a dalších škol podobného zaměření a smluvně ji koordinovat
- využívat profesionální potenciál OU pro programy rekvalifikace nezaměstnaných, zejména bývalých žáků školy (např. na základě smluv s Úřady práce)
- stanovit podmínky a kritéria pro zajištění úrovně jakosti v oblasti materiálně-technického a personálního zajištění učebních oborů
- zvážit další nástroje k ovlivňování skladby učebních oborů

V Praze dne 5.11.1998

razítko

Podpis inspektora:

PhDr. Ivo Fencl, CSc. V.r.

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzala dne 6.11.1998

razítko

Podpis ředitelky školy : Mgr. Jarmila Laubová v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
---------	---------------------------------	---

Zřizovatel:		
Školský úřad:	9.11.1998	Šťastný v zast.